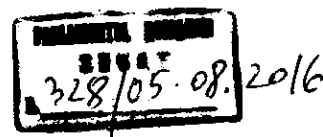
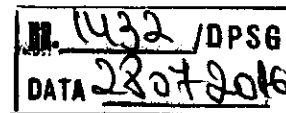

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii cetățeniei române nr.21/1991, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr.576 din 13 august 2010*, inițiată de domnul deputat Varujan Pambuccian aparținând Grupului parlamentar al Minorităților Naționale (Bp. 146/2016).

I. Principalele reglementări

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii cetățeniei române nr.21/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, în sensul facilitării obținerii cetățeniei române de către anumite categorii de persoane.

Astfel, cetățenii străini și apatrizii care au absolvit în România o instituție de învățământ superior în domenii unde există deficit de personal calificat, ce nu poate fi acoperit cu resursă locală, domenii ce urmează a fi stabilite prin hotărâre a Guvernului, pot dobândi la cerere, cetățenia română fără îndeplinirea condițiilor privind durata minimă a locuirii pe teritoriul României.

De asemenea, cetățenia română poate fi acordată, la cerere, cetățenilor străini sau apatrizilor, dacă au rezidența pe teritoriul statului român de cel puțin 2 ani. Reducerea perioadei de rezidență se va aplica și străinilor care au investit în România sume ce depășesc 1.000.000 euro pentru încurajarea investițiilor și crearea de noi locuri de muncă.

II. Observații

1. Prevederile art.8 alin. (2) din Legea nr.21/1991, statuând posibilitatea reducerii până la jumătate a termenelor minime de ședere incidente în materia acordării cetățeniei române, prevăzute la art.8 alin. (1) din același act normativ sunt inseparabile de acestea din urmă, durata celor două categorii de termene fiind stabilită în considerarea unei relații de echilibru între acestea; astfel termenele minime de ședere incidente în materia acordării cetățeniei române, astfel cum sunt prevăzute la art.8 alin. (1) sunt de 8 ani sau, după caz, 5 ani de la data căsătoriei pentru persoana care este căsătorită și conviețuiește cu un cetățean român, iar reduse până la jumătate în condițiile art.8 alin. (2) sunt cel puțin 4 ani ori, după caz, de cel puțin 2 ani și 6 luni.

După cum se poate observa, și în privința modelului identificat de inițiator, cel francez, legea prevede ca regulă necesitatea de 5 ani de rezidență în vederea dobândirii cetățeniei prin naturalizare, reducerea la 2 ani a duratei înlocuirii pentru persoana care a încheiat cu succes 2 ani de studii în vederea obținerii unei diplome eliberate de o universitate sau de o instituție de învățământ superior din Franța fiind corelată în mod proporțional cu durata generală de 5 ani a termenului în materie.

Or, afectând concepția unitară proprie a *Legii nr.21/1991*, inițiativa legislativă fie elimină complet condiția locuirii statornice pe teritoriul României, fie reduce în mod excesiv termenele privind durata minimă a locuirii, plecând de la modelul particular identificat, care constituie mai degrabă o excepție la nivelul statelor Uniunii Europene, și fără a avea în vedere toate particularitățile acestui model.

Este menționat în acest sens și că locuirea statornică este utilizată de legea română ca unul din elementele esențiale pentru integrarea solicitantului în vederea dobândirii cetățeniei române prin naturalizare.

În altă ordine de idei, prevederile expuse de inițiator din legislația franceză referitoare la reducerea perioadei de ședere la 2 ani pentru străinul care, prin capacitățile și aptitudinile sale, a adus sau poate aduce servicii importante Franței sau străinul care prezintă un parcurs

excepțional de integrare sau cu activități deosebite, desfășurate în domeniile civic, științific, economic, cultural sau sportiv, au în vedere situația așa numitelor „realizări excepționale” (special achievements), astfel de prevederi regăsindu-se și în legea română [în acest sens, art.8 alin. (2) lit. a) art. (8¹)¹ și art.(8²)² din *Legea nr.21/1991*.

Și în ceea ce privește solicitanții, menționăm că legea română prevede posibilitatea reducerii cu până la jumătate a termenelor incidente în materia dobândirii cetățeniei române, în schimbul contribuției majore adusă de aceasta economiei României, concretizată în investiții precum participarea la constituirea sau extinderea unei întreprinderi ori dobândirea de acțiuni sau de părți sociale ale unei societăți comerciale, prin aport financiar sau prin aport în natură de bunuri (a se vedea în acest sens și *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.92/1997 privind stimularea investițiilor directe, cu modificările și completările ulterioare*), investiții ce au aptitudinea de a produce efecte directe în economie, prin ocuparea forței de muncă, creșterea volumului tranzacțiilor comerciale.

Aceste dispoziții sunt corelate cu prevederile *Ordonanței de urgență a Guvernului nr.194/2002 privind regimul străinilor în România, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, care la art.71 alin. (1) lit. a) stabilește că dreptul de ședere permanentă se acordă străinilor, dacă au avut o ședere continuă și legală pe teritoriul României în ultimii 5 ani anteriori depunerii cererii. Prin excepție, alin. (4) al aceluiași articol reglementează posibilitatea acordării acestui drept, fără îndeplinirea condiției anterior menționate, străinilor care fac dovada că au efectuat investiții de minimum 1.000.000 de euro sau au creat peste 100 de locuri de muncă cu normă întreagă.

Prevederile menționate sunt asemănătoare celor existente în alte state în ceea ce privește acordarea dreptului de ședere permanentă, însă nu trebuie pus semnul echivalenței între beneficiul dreptului de ședere acordat

¹ Art.8¹ - Cetățenia română se poate acorda, la cerere, persoanei fără cetățenie sau cetățeanului străin care a contribuit în mod deosebit la protejarea și promovarea culturii, civilizației și spiritualității românești, cu posibilitatea stabilirii domiciliului în țară sau cu menținerea acestuia în străinătate, dacă îndeplinește condițiile prevăzute la art. 8 alin. (1) lit. b), c) și e).

² Art. 8² - Cetățenia română poate fi acordată, la cerere, persoanei fără cetățenie sau cetățeanului străin care poate contribui în mod semnificativ la promovarea imaginii României prin performanțe deosebite în domeniul sportului, cu posibilitatea stabilirii domiciliului în țară sau cu menținerea acestuia în străinătate, dacă sunt întrunite următoarele condiții:

a) solicitantul va reprezenta România în loturile naționale, în conformitate cu reglementările statutare ale federației sportive internaționale la care România este afiliată;

b) solicitantul îndeplinește condițiile prevăzute la art. 8 alin. (1) lit. b), c) și e) și își exprimă atașamentul față de România și față de sistemul de valori specific societății românești.

străinilor și acordarea cetățeniei, noțiuni net diferite, șederea permanentă legală fiind, de obicei, primul pas necesar obținerii cetățeniei.

2. Clasificarea ocupațiilor din România (COR) reprezintă clasificarea de interes general ce asigură identificarea, ierarhizarea și codificarea ocupațiilor din economia României. Actualizarea COR se aprobă, periodic, prin ordin comun al ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice și al președintelui Institutului Național de Statistică.

Potrivit prevederilor *Hotărârii Guvernului nr.1352/2010 privind aprobarea structurii Clasificării ocupațiilor din România - nivel grupă de bază, conform Clasificării internaționale standard a ocupațiilor – ISCO 08, republicată*, COR se aplică în toate domeniile de activitate economică și socială și este obligatorie pentru toate organele administrației publice centrale și locale, unități bugetare, operatori economici, indiferent de forma de proprietate, organizații patronale, sindicale, profesionale și politice, fundații, asociații și alte persoane fizice și juridice care își desfășoară activitatea pe teritoriul României, la completarea documentelor oficiale ori de câte ori se cere precizarea ocupației.

Structura COR, conform ISCO 08 asigură relevanță, coerență și comparabilitatea datelor statistice structurate la nivel de ocupații, precum și adaptarea anchetelor statistice conform acestei structuri.

COR este structurată pe 5 niveluri de clasificare și cuprinde 10 grupe majore. În grupa majoră 1: *Membri ai corpului legislativ ai executivului, înalți conducători ai administrației publice, conducători și funcționari superiori* și în grupa majoră 2: *Specialiști în diverse domenii de activitate*, se regăsesc atât ocupații pentru care nu este precizat nivelul de instruire, cât și ocupații pentru care este necesar ca nivelul de instruire să fie cel de studii universitare. În acest sens, apreciem că ocupația din COR nu poate constitui un criteriu pentru acordarea cetățeniei române.

Întrucât, potrivit inițiativei legislative, relaxarea condițiilor de acordare a cetățeniei române este condiționată, fie de absolvirea în România a unei instituții de învățământ superior în domenii unde există deficit de personal calificat, ce nu poate fi acoperit cu resursa locală, fie de absolvirea într-o altă țară a unei instituții de învățământ superior și de angajarea într-unul din acele sectoare de muncă unde există deficit de personal calificat, ce nu poate fi acoperit cu resursa locală, periodic, Guvernul României ar urma să întocmească o listă care să cuprindă acele ocupații din COR, prioritare pentru dezvoltarea economică, domenii profesionale în cadrul cărora necesarul de muncă nu poate fi acoperit cu

resursă locală și în care se pot angaja cetățenii străini și apatrizii la care se referă inițiativa legislativă.

În acest sens, era necesar să se respecte exigențele constituționale prevăzute la art.5 alin. (1) din *Constituția României, republicată*, potrivit căroră „*Cetățenia română se dobândește, se păstrează sau se pierde în condițiile prevăzute de legea organică*”, fiind deci exclusă posibilitatea instituirii unor reglementări incidente în materie de cetățenie prin acte administrative cu caracter normativ, suplimentar față de lege, propunerea permițând așadar reglementarea prin hotărâre a Guvernului în domeniul dobândirii cetățeniei române, contrar dispozițiilor expuse.

Totodată, menționăm că potrivit prevederilor *Legii nr.76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare*, Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, prin Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, gestionează locurile de muncă vacante comunicate de angajatori. Necesarul de locuri de muncă nu a fost definit ca indicator la nivelul EUROSTAT și implicit, nici la nivelul României. Prin urmare nu se calculează la nivelul niciunui stat membru al Uniunii Europene.

Având în vedere potențialul de dezvoltare economică a României prin utilizarea fondurilor structurale disponibile din partea Uniunii Europene, necesitatea de a asigura forța de muncă cerută în unele sectoare de activitate sau meserii, care nu poate fi acoperită de lucrătorii români și prevenirea situațiilor în care străinii lucrează în România fără forme legale, prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, se stabilește anual contingentul de tipuri de lucrători nou-admiși pe piața forței de muncă. Acest act normativ se elaborează în concordanță cu politica privind migrația forței de muncă și luând în considerare situația pieței muncii din România la momentul respectiv.

De asemenea, prin *Hotărârea Guvernului nr.52/2015 privind stabilirea contingentului de tipuri de lucrători nou-admiși pe piața forței de muncă în anul 2015* a fost aprobat un număr de 5500 avize de angajare/detașare pentru străinii care doresc să se angajeze în muncă sau să presteze muncă în România. Astfel, în primele 9 luni ale anului 2015, din cele 5500 avize de angajare/detașare aprobate (din care 800 pentru lucrători înalt calificați), au fost eliberate un nr. de 1937 de avize, rezultând că numărul de avize de angajare/detașare aprobat pentru anul 2015 a fost mai mare decât cel utilizat, și cu toate acestea, pentru anul

2016 acest număr nu a fost redus. Prin *Hotărârea Guvernului nr.105/2016 privind stabilirea contingentului pe tipuri de lucrători nou-admiși pe piața forței de muncă în anul 2016*, a fost stabilit contingentul de tipuri de lucrători nou-admiși pe piața forței de muncă tot la un număr de 5500 avize de angajare/detașare, din care 800 pentru lucrători înalt calificați.

Prin urmare, apreciem că, în prezent, există cadrul legal pentru angajarea străinilor în România.

3. Referitor la **art. 8³ alin. (4)** din inițiativa legislativă, prin care *„Niciun cetățean român nu va fi disponibilizat drept urmare a angajării persoanelor prevăzute la alin. (2) și (3)*, menționăm că această prevedere nu are corespondent în legislația altor state europene, chiar dacă se admite că în problema cetățeniei trebuie avute în vedere atât interesele legitime ale indivizilor dar și ale statelor. De asemenea, nu rezultă cum se poate, în mod practic, verifica îndeplinirea acestei cerințe în cadrul procedurii de soluționare a cererii de acordare a cetățeniei.

Menționăm că o corectare a unor realități social-economice ar necesita în primul rând măsuri corective de o natură similară ori, eventual, măsuri care să faciliteze rămânerea în țară a străinilor, absolvenți ai unei instituții de învățământ superior din România, pentru domeniile și profesiile identificate ca deficitare, prin acordarea, în condiții favorabile, a dreptului de ședere permanentă, iar nu modificarea de o manieră esențială a condițiilor actuale de acordare a cetățeniei române [arătăm și că în conformitate cu prevederile art.71 alin. (2) din *Ordonanța Urgență a Guvernului nr.194/2002 „Străinilor de origine română sau născuți în România, precum și celor a căror ședere este în interesul statului român li se acordă dreptul de ședere pe termen lung fără îndeplinirea condițiilor prevăzute la alin. (1) lit. a)-e)”*].

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Dacian, Julien CIOLOȘ

Domnului senator Călin-Constantin-Anton Popescu-Tăriceanu
Președintele Senatului